
Posudek diplomové práce

Anety Mertinové

„Interakce učitelka MŠ-dítě při řešení problémových situací“,

FF UK v Praze, 2015.

Předložená práce je věnována podrobné analýze interakce učitelů mateřských škol a dětí během problémových situací se zaměřením na posilování psychické odolnosti u dětí a je proto dobře využitelná zvláště v pedagogice a pedagogicko-psychologickém poradenství. Svou dobře promyšlenou výzkumnou částí se navíc jedná o zcela ojedinělou práci v naší republice.

Práce je tradičně členěna na teoretickou a empirickou část. Teoretickou část tvoří pět na sebe navazujících kapitol, které dostatečně a strukturovaně popisují nejdůležitější aspekty a základní koncepty psychické odolnosti se zaměřením na děti předškolního věku v interakci s dospělým. Veškerá svá teoretická východiska autorka řádně dokládá odkazy na relevantní a povětšinou i současné, vesměs zahraniční výzkumy. Autorka navíc příležitostně kriticky posuzuje tyto zahraniční studie a vybírá z nich nejdůležitější výsledky, které tvoří jádro jejího výzkumu. Domnívám se, že se autorce podařilo danou problematiku velice kvalitně a podrobně zmapovat a zvláště pozitivně oceňuji plynulost jednotlivých kapitol. Jediná moje výtká se týká poslední kapitoly *Výzkum interakcí učitele a dítěte*, která svým obsahem patří spíše do empirické části, protože popisuje metody využívané při výzkumu interakcí a nikoliv výsledky takto zaměřených výzkumů. Na několika málo místech také zapomněla autorka uvést, kde se výzkum, na jehož výsledky odkazuje, realizoval (např. na str. 35 Hagekull a Hammarberg (2004)). Po formální stránce je práce celkem v pořádku, pouze u prvních odkazů v textu zapomíná autorka uvádět jména všech autorů a používá hned „et al.“, kde navíc chybí čárka za jménem. Tam, kde uvádí jména více autorů zase chybí ampersand před jménem posledního autora, podobně je tomu i v seznamu literatury.

Empirická část přináší ucelené a dobře zpracované výsledky analýzy videonahrávek 12 učitelů ze čtyř různých předškolních zařízení. Bohužel trochu jsem se ztrácela v úvodních kapitolách popisujících zvolený design výzkumu, kde jsem si na několika místech nebyla jistá, zda autorka popisuje skutečnou realizaci svého výzkumu či jen uvádí výňatky z učebnic metodologie (např. na str. 67 – 69). Závěrečné tři odstavce kapitoly 6.2 *Zvolené metody* patří podle mého názoru do *Diskuse*. Dále jsem se musela pozastavit nad popisem výzkumného vzorku, který podle autorky netvoří učitelé, ale jejich interakce, což považuji za chybné. Současně zde postrádám přehlednější zpracování získaných údajů o učitelích, např. ve formě přehledné tabulky (podobně u délky událostí na str. 75). Taká jsem zde postrádala bližší informace o tom, jaká „*pravidla přítomnosti na programu*“ (s. 73) byla s učiteli po pilotním nahrávání stanovena a co autorka míní „*adekvátními reakcemi při výskytu takových situací...*“ (tamtéž). Kapitola 6.3.3 *Metody získávání záznamu a práce s ním* díky nevhodně zvolené struktuře kapitoly 6. *Design výzkumu* pak obsahuje opakující se informace a spíše by měla být nazvána *Metody získávání dat*. Naopak velice oceňuji, že autorka promyšleně a s velkým odborným vhladem dokázala pečlivě provádět analýzu vybraných momentů a následně je přehledně a strukturovaně uvést v kapitole 7. *Výsledky*. V kapitole 8. *Interpretace* je pak autorka velice fundovaně porovnává s obdobnými zahraničními výzkumy. Velice kladně hodnotím především tuto stěžejní

interpretaci výsledků a jejich kritické zhodnocení v závěrečných kapitolách této části, které nepostrádají ani úvahy nad dalšími možnostmi zkoumání dané problematiky.

Seznam použité literatury je rozsáhlý a je celkem v souladu se zvolenou normou APA, pouze všude chybí ampersand před jménem posledního uváděného autora.

Při obhajobě této práce bych se ráda zeptala, proč autorka nepoužila pro kvalitnější nahrávání zvuku mikroport propojený bezdrátově s kamerou, který by neobtěžoval učitele tolik jako diktafon. Dále by mne zajímal zdroj příkladů vět učitelů uváděných v tabulce Kategorii pro kódování. Také by mne zajímalo, jakými způsoby by podle autorky bylo nejvhodnější intervenovat do práce učitele MŠ ve prospěch změny jejich interakce směrem k posilování psychické odolnosti dětí.

Rozhodně doporučuji předloženou práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou "velmi dobře"(2).

V Praze dne 31.8.2015

PhDr. Eva Šírová, Ph.D.